

Nafs-I Emmare and Homo Economicus

Görkem Bahtiyar

Bursa Uludağ University, Turkey

gorkbaht@gmail.com

Abstract

Neoclassical economics which is the dominant understanding in modern economics, bases its analysis onto the homo economicus concept. This concept of individual as an ideal type, tries to maximize its own utility in an individualistic, even selfish style. The only thing of interest to it is its own desires. The counterpart of this type which is observed in Western economic thinking, appears in a very negative way in Eastern Sufi culture. In Sufism, the name given to this type is “nafs-i emmare”. Like homo economicus, nefs-i emmare also prioritizes its self-interest in a selfish and even if necessary unethical way. However, unlike the homo economicus concept that mainstream economics acknowledge and rely on, in Sufi cultures, nefs-i emmare is something to be tamed and transcend. It is true that homo economicus also faces some challenges that come from Western economics. Especially, the criticism coming from the Behavioral Economics is noteworthy in this respect. Nevertheless homo economicus still remains as one of the pillars of Neoclassical economics today. The aim of this paper is to compare the homo economicus with the nafs-i emmare concept. To this aim firstly the characteristics of the nafs-i emmare will be laid out, and later the same analysis will be done for the homo economicus concept. In this way, the discrepancy between Neoclassical economics and the Sufi thinking which is historically influential in Eastern culture will be presented.

Keywords: homo economicus, the nafs concept, history of economic thought

JEL Codes: B15, B41, D10

Nefs-İ Emmare Olarak Homo Economicus

Özet

İktisatta günümüzün hâkim paradigması olan Neoklasik iktisat, analizlerini homo economicus kavramı üzerine kurmaktadır. Bu tip, bireysel hatta bencil bir şekilde kendi faydasını ençoklaştırmaya çalışmaktadır, ilgilendiği tek şey kendi arzularıdır. Batı iktisat kurgusunda gördüğümüz bu tipin karşılığı negatif bir şekilde Doğu'da Tasavvuf kültüründe karşımıza çıkmaktadır. Tasavvufta bu tipin adı kötülüğü emredici nefis anlamındaki nefis-i emmedir. Nefs-i emmare de bencil bir şekilde kendi arzularını önceleyen ve kişiye bunu emreden nefis türüdür. Ancak Neoklasik iktisadın aksine, tasavvuf düşüncesinde nefis-i emmare, terbiye edilip aşılması gereken bir aşamaya karşılık gelir. Homo economicus kavramı da yine Batı kaynaklı iktisadın kendi içinden gelen bir takım eleştirilerle karşı karşıya kalmıştır. Bu eleştirilerin en son örnekleri, Davranışsal İktisat kanalından gelenlerdir. Ancak yine de homo economicusun Neoklasik iktisat dünyasında halen hayatta kalmayı sürdürdüğü de görülmektedir. Bu çalışmanın temel amacı, homo economicus ile nefis-i emmare yaklaşımlarının karşılaştırılmasıdır. Bu amaca binaen önce tasavvuf kültüründeki nefis-i emmare kavramı tanımlanıp özellikleri açıklanacak, ardından da iktisattaki homo economicus kavramı için aynı işlem yapılacaktır. Bu yolla, Neoklasik iktisadın temelde Doğu kültüründe önemli bir yere sahip olan tasavvuf düşüncesi ile uyumsuzluğu da ortaya konulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: homo economicus, nefis kavramı, iktisadi düşünce

JEL Kodları: B15, B41, D10